

A blue tractor with a yellow loader bucket is positioned in a field of tall grass. The tractor is facing left, and the bucket is raised. The background shows a line of trees under a bright sky.

CoP Beheer & Onderhoud

Symposium 'Klimaat en Beheer & Onderhoud: 'Vorbereid op de toekomst?'

9 mei 2019

Bart Brugmans
Waterschap Aa en Maas

Programma vandaag

10:00 Opening en introductie

10:05 De verdringingsreeks

10:10 Klimaatscenario's en te verwachten effecten voor het waterbeheer door Yorrick de Wijs - KNMI

10:25 Introductie van de sprekers parallelsessies

Aanleiding CoP

- Afgelopen jaren veel aandacht voor inrichtingsmaatregelen, minder voor B&O
- Veronderstelling:
 - B&O kan vaak doelmatiger en efficiënter
 - Met B&O kan nog een flinke ecologische slag worden geslagen
- Veel kleine pilots gaande, niet al die kennis bereikt iedereen

Onze doelen zijn

Onderzoeks- en praktijk**kennis** uitwisselen

Verbinding leggen tussen **ecologie en hydrologie** in
beheer en onderhoud

Stimuleren **samenwerking / input** leveren
onderzoeksprogramma STOWA e.a.

Doelgroep & Organisatie

Doelgroep

- Waterschappers
(b&o'ers, ecologen, hydrologen)
- Wetenschappers
- Adviesbureaus

Organisatie

- Stuurgroep
 - Hoog en Laag Nederland
 - Ecologen, hydrologen en B&O'ers
 - Waterschap, wetenschap en adviesbureau
- Maakt gebruik van PWSO en KNW faciliteiten

Stuurgroep

Bart Brugmans

Jeroen van Zuidam

Wiel Dammers

Evelien Bakker

Nancy Meijer

Martien van Beljouw

Jos Spier

Marco Vaartjes

Monique Bekkenutte

Aa en Maas

Floron

Vechtstromen

Drent Overijsselse Delta

Schieland en de Krimpenerwaard

Dommel

Bureau Waardenburg

Rijnland

KNW

Bijeenkomsten

Negen bijeenkomsten georganiseerd

1. Maaibeheer - 2015
2. Baggeren - 2015
3. Aanbestedingen in het maaibeheer - 2016
4. Peilbeheer - kwantiteit, kwaliteit en calamiteit - 2016
5. Praktijkdag Grote waternavel - 2017
6. Praktijkdag Watercrassula - 2017
7. Rol van databeheer bij beheer en onderhoud - 2018
8. Innovaties in beheer en onderhoud - 2018
9. Klimaat en beheer en onderhoud - 2019

Ook

- *Kennisontwikkeling ESF Verwijdering*
- *Opstarten eigen projecten*

Wens voor eigen producten

Infographic voor Beheer en Onderhoud

Gedifferentieerd beheer en onderhoud in Ruimte en Tijd

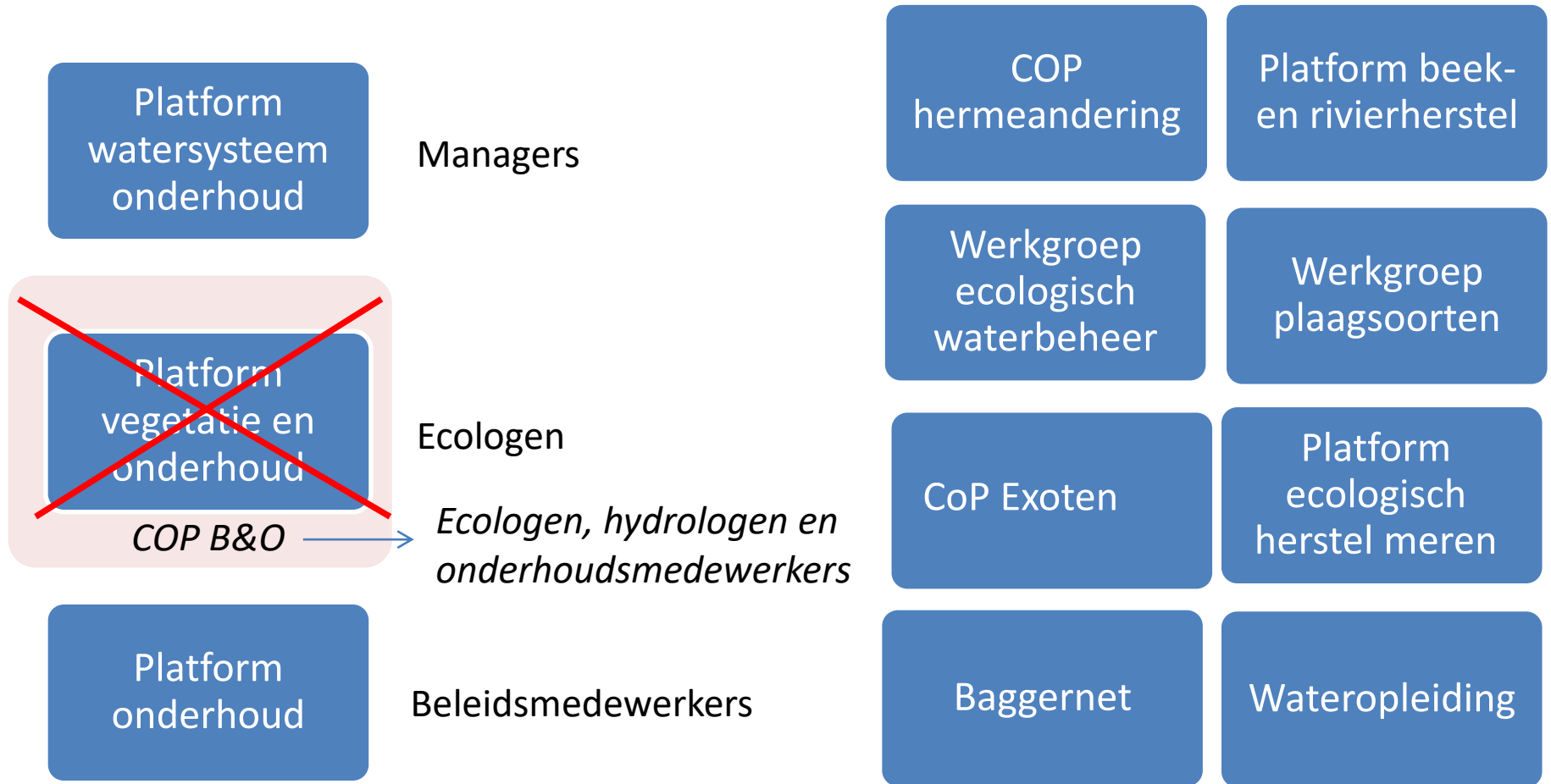

Infographic - Breekijzers en contragewichten

- Bescherming planten en dieren
- Kader Richtlijn Water doelen
- Onderhoudsbeheerplannen en bestek
- Streefpeilen en peilbesluiten
- Waterberging
- Baggeropgave
- Veilig werken (Arbowetgeving)
- Groenprocedure
- Inrichtingsprojecten
- Wateroverlast en droogte
- Keur
- Kleine kringloop
- Schouw
- Inrichtingsprojecten

Overlegvormen

Landelijke verdringingsreeks

- Binnen categorie 1 en 2 geldt prioriteitsvolgorde.
- In categorie 3 en 4 geldt onderlinge prioritering o.b.v. minimalisatie economische maatschappelijke schade

- **Regionale Verdringingsreeks**
- Nadere prioritering middels **provinciale verordening** (*Waterbesluit, art. 2.2*)

Prioriteringsvolgorde

Categorie 1 Veiligheid en voorkómen van onomkeerbare schade	Categorie 2 Nutsvoorzieningen	Categorie 3 Kleinschalig hoogwaardig gebruik	Categorie 4 Overige belangen (Economische afweging, ook voor natuur)
1. Stabiliteit van waterkeringen 2. Klink en zetting (veen en hoogveen) 3. Natuur <i>gebonden aan bodemgesteldheid</i> <i>Gaat voor 2 →</i>	1. Drinkwatervoorziening (leveringszekerheid) 2. Energievoorziening (leveringszekerheid) <i>Gaat voor 3 →</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Tijdelijke beregening kapitaalintensieve gewassen • Proceswater <i>Gaat voor 4 →</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Scheepvaart • Landbouw • Natuur (mits geen onomkeerbare schade optreedt) • Industrie • Waterrecreatie • Binnenvisserij • Overige belangen

Verdringingsreeks

- In de verdringingsreeks ruimte voor maatwerk
- RWS en waterschappen beslissen over de waterverdeling
- Tijdens de zomer in 2018 behoefte aan meer handvatten voor afwegingen rond functies in categorie 3 en 4.
- Met name voor kapitaalintensieve gewassen, industrie en natuur zijn duidelijke regels nodig.
- Bijvoorbeeld onder welke omstandigheden sprake kan zijn van onomkeerbare schade.

Welke veranderingen verwachten we en hoe kunnen we daar binnen het handelingsperspectief van beheer & onderhoud goed op inspelen?

Dank voor de aandacht

Parallelsessies

Parallelsessies 1

10:30 1. Voorkomen vissterfte als gevolg van droogte
Martijn Schiphouwer - RAVON

2. Calamiteit: tegelijkertijd te nat & te droog in de polder
Erik van der Linden - Hoogheemraadschap van Rijnland

11:00 3. Hoe kunnen we de methaan uitstoot uit ondiepe wateren door beheer- en onderhoud beperken?
Tim Pelsma - Waternet

4. 1000 stuwen omhoog - spanningsveld watertekort & -overlast
Jos Kruit - Waterschap Aa en Maas

11:30 Pauze (koffie & thee)

Parallelsessies 2

12:00 1. Dilemma: Geen, te zout of te voedselrijk water!
Gelske van Beusekom - Hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard

2. Evaluatie droogte 2018
Toon Kemps - Waterschap de Dommel & Ruben van Kessel - Waterschap Vallei en Veluwe

12:30 3. Sterfte beschermde mosselen
Mirjam Collombon - HHSK m.m.v. Froukje Sikking - Wetterskip Fryslân

4. Effect van droogte op ecologie van de beken
Ralf Verdonschot - Wageningen Environmental Research